

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

"Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad"

1 Johannes 4:19

wij hebben Hem (de Heere) lief!

Dat is wel het kenmerk van het kindschap Gods. Alleen wie liefheeft is uit God geboren, en kent God. Wie dit kenmerk dan ook niet bezit behoort niet tot Gods kinderen, heeft geen kinderhart.

De liefde is zo volstrekt onmisbaar, dat zonder haar ook de meest begaafde spreker, al zou hij ook als dienaar des Woords op de kansel staan, niets anders is dan een klinkend metaal en een luidende schel (1 Cor. 13).

Zonder de liefde is de man die door zijn wondergeloof bergen verzet niet anders dan een kind des toorns en een erfgenaam van de rampzaligheid, tenzij hij zich tot God bekeert.

Zonder het kenmerk van deze liefde wordt zelfs de martelaar als een onnutte dienstknecht weggeworpen. Vlijmscherp, maar toch zo waar en trouw is het woord van de apostel: "Indien iemand de Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha!"

Maar ook: wie in oprechtheid, misschien heel schuchter en verlegen, mag belijden: "Ik heb de Heere lief", die wordt daardoor gekenmerkt als iemand die uit de dood is overgegaan tot het leven.

Wij hebben Hem lief! Dat is ook de strijd van Gods kind. Want er is zoveel in hem dat zich tegen die liefde verzet. Is de "oude mens", is dat zondige bestaan niet geneigd om God te haten, en daarom ook alles wat van God is? De liefde Gods, door de Heilige Geest in het hart uitgestort, heeft een voortdurende, rusteloze strijd te voeren tegen de vijandschap van het vlees, tegen de zuigkracht van de wereld, tegen de aanvechtelingen van satan.

Dat kan niet anders, en het wordt hier beneden ook niet anders, want elke

christen heeft nog een andere wet "in zijn leden" dan de wet der liefde (Rom. 7:23).

Wij hebben Hem lief! Dat is ook de vreugde van Gods kind. Het is zo onzegbaar heerlijk wanneer die liefde ook levendig en gevoelig ervaren mag worden:

'k Heb lief, mijn ziel is overregend van hemelzoete liefdedauw;

'k Heb lief. O Heere, wees gezegend om de onbegrensde van Uw trouw!

Wie in oprechtheid mogen belijden: "Wij hebben Hem lief", die zullen er ook als in één adem aan toevoegen: "Omdat Hij ons eerst heeft liefgehad!"

Het was niet onze liefde tot Hem, die Zijn liefde heeft opgewekt en wakker gemaakt, maar het was Gods liefde tot ons, die in ons hart met almachtige, onweerstaanbare kracht wederliefde heeft gewekt.

Hij heeft ons eerst liefgehad. Liefgehad, zelfs met een eeuwige liefde. En daarom hebben wij Hem lief. En dan niet zo, dat wij de Heere uit eigen beweging Zijn liefde met onze liefde beantwoorden. Maar zo, dat Zijn liefde een kracht was, die, in het uur door Hem bepaald, in ons koud en dood en liefdeloos hart wederliefde tot Hem heeft gewekt.

En daarom: Gods liefde tot ons is de grond en oorzaak van onze liefde tot Hem. Onze liefde tot God is de gezegende vrucht van Zijn liefde tot ons.

Wij hebben Hem lief!

Ik heb Hem lief! Is het waar?

Zeg het Hem dan ook: "Ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijn Sterkte!"

*'k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.*

Ds. M. Vlietstra

VAN DE REDACTIE

Inhoud

In deze aflevering van ons blad hebben we een meditatie geplaatst van ds. M. Vlietstra over 1 Johannes 4:19. Ds. M.C. Tanis schrijft over de werking van de Heilige Geest bij het sacrament van het Heilig Avondmaal. Ds. J.M.J. Kieviet verzorgt een eerste artikel in een nieuwe serie getiteld: "Hoe leest u Kohlbrugge?". Ds. P. van Zonneveld schrijft opnieuw "een brief aan ouders." Ds. P. den Butter gaat verder met het schrijven over de Filippenzenbrief.

Ontmoetingsdag Urk

De samenvatting van de toespraken zullen we D.V. opnemen in het volgende nummer van ons blad.

Ds. P. van Zonneveld

Het mag naar omstandigheden goed met hem gaan. De revalidatie zal ongeveer drie maanden in beslag nemen. We hopen van harte dat alles wat gedaan mag worden verder gezegend zal worden zodat ds. van Zonneveld naar de wens van zijn hart in de toekomst het Woord Gods weer zal mogen uitdragen.

Chr. Geref. Bezinningskring Veenendaal e.o

D.V. 8 oktober hoopt ds. J.M.J. Kieviet uit Rotterdam te spreken over "Gebedsgestalten" van ds. F. Bakker in de bijzaal van de Chr. Geref. Kerk "Pniël" te Veenendaal, Tuinstraat 133.

Verschijningsdatum volgend nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 9 oktober verschijnen. Copy graag binnen de donderdag een week voor de verschijningsdatum. Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

HOE LEEST U KOHLBRUGGE? (1)

De naam van dr. Hermann Friedrich Kohlbrugge is onder ons niet onbekend. Ze heeft de klank als de naam van een oude schrijver. Toch staat Kohlbrugge in tijd niet eens zo heel ver bij ons vandaan. De grootouders van de oudsten onder ons zouden nog onder zijn gehoor gezeten kunnen hebben. Kohlbrugge leefde van 1803 tot 1875.

Deze dienaar van het Woord heeft gedurende heel zijn leven maar één gemeente gediend en dan nog wel een gemeente in Duitsland, namelijk te Elberfeld in het Wuppertal. Maar hij spreekt nog nadat hij gestorven is. Al tijdens zijn leven maar ook daarna en tot heden toe zijn talloos veel geschriften van zijn hand in druk verschenen. Het zijn meest preken maar ook wel enkele verhandelingen. Wie

het complete oeuvre van Kohlbrugge in zijn bezit heeft, moet daarvoor wel enkele meters in de boekenkast inruimen. Als u een overzicht wilt hebben van alles wat van en over Kohlbrugge verschenen is, dan zou ik u willen verwijzen naar de bibliografie die is opgenomen in het proefschrift van dr. A. de Reuver (*Bedelen bij de Bron*, Zoetermeer 1992). En nog steeds liggen er handschriften in het Kohlbrugge-archief te Utrecht die op publicatie wachten.

Zeggingskracht

Nu is het niet zozeer de veelheid aan geschriften waardoor Kohlbrugge in de loop van de jaren zoveel aandacht heeft getrokken. Er is een ander aspect dat daarvoor heeft gezorgd. Deze man had iets te zeggen. Want hij had iets ontdekt. Beter nog: er is hem van Godswege een licht opgegaan. Het licht van Gods genade in Christus, Die Zijn Kerk geschonken is niet alleen tot rechtvaardigheid maar ook tot heiligmaking. Door Gods Geest is Kohlbrugge diep ingeleid in de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen. Daarnaast heeft Hij de gave ontvangen om daarover op zeer authentieke en geestelijke wijze te spreken en te schrijven. Met een heel eigen zeggingskracht en een bijzondere wijze van uitdrukken. Daardoor is hij gaan behoren tot de groten in de geschiedenis van de Kerk. Hij is van een statuut en met een diepte van gedachten die niet veel geringer is dan die van mannen als Luther en Calvijn.

Het is dan ook geen wonder dat dr. Kohlbrugge door velen als zodanig is herkend en erkend. Al tijdens zijn leven had hij een schare leerlingen om zich heen verzameld. En dertig jaar na zijn dood werd er een omvangrijk proefschrift aan hem gewijd en verdedigd aan de Vrije Universiteit. Zelfs bestaat er al vele tientallen jaren een Kring van Vrienden van Kohlbrugge. Het (eenmaal per twee weken verschijnende) blad dat de vriendenkring uitgeeft, telt op dit ogenblik zijn 94^e jaargang! Deze vrienden van Kohlbrugge zijn vooral (maar zeker niet uitsluitend) binnen de Nederlandse Hervormde Kerk te vinden. Maar ook binnen de kerken van de Afscheiding is er vanouds ruime aandacht geweest voor de persoon en de prediking van

Kohlbrugge. Een recent bewijs daarvan is te vinden in een fraai boekje dat vorig jaar verscheen, geschreven door onze eigen prof. dr. J. van Genderen. Als deeltje van de serie Apeldoornse Studies verscheen een onderzoek naar de betekenis en de invloed van dr. Kohlbrugge. Wie iets wil lezen over zijn weg en zijn werk verwijs ik kortheidshalve naar dit mooie en informatieve boekje, dat een goede inleiding vormt op zijn geschriften.

"Hoe leest u Kohlbrugge?", zo luidde onlangs de vraag die aan mij werd gesteld. De lezers van ons blad herinneren het zich nog wel. Het was in het verband van de bespreking rond het thema van de drie stukken in de Heidelbergse Catechismus. "Hoe leest u Kohlbrugge?" Kennelijk is het dus mogelijk de preken en andere geschriften van Kohlbrugge op verschillende manieren te lezen. Dat blijkt eigenlijk al uit het feit dat uit een zo brede kerkelijke kring mensen zich met Kohlbrugge bezig houden en zich op hem beroepen. Zou het soms zijn dat velen in zijn preken 'inlezen' wat ze graag lezen willen? En dat op die wijze ieder een 'eigen' Kohlbrugge heeft? Zo toegespitst zou ik het niet willen zeggen. Maar wel dat zijn preken en verhandelingen kennelijk ruimte laten om er een eigen interpretatie aan toe te kennen. Die verleiding is er in ieder geval bij degenen die zich richten op losse uitspraken en op gedeelten die niet worden gelezen tegen de diep-geestelijke achtergrond vol van de worsteling en strijd die zijn geschriften zo kenmerken.

Uit de nood geboren

Dit eerste artikel wil maar een inleiding zijn op de volgende. Ik wil tot slot iets aanhalen uit een toespraak die precies honderd jaar geleden werd gehouden. Het was ter gelegenheid van de herdenking in Elberfeld van de honderdste geboortedag van dr. Kohlbrugge. Bij die gelegenheid sprak onder meer ds. H.K. Wolfensberger. Zijn woorden, in 1903 gesproken, zijn enkele jaren geleden afgedrukt en zo aan de vergetelheid ontrukkt (*Door lijden tot heerlijkheid*, Leiden 1996). Ik haal een deel ervan hier aan.

"Hoe komt het toch dat wij de geschriften van ds. Kohlbrugge zo dikwijls kunnen lezen, zonder dat zij indruk op ons maken, en dat wij er een andere keer zo machtig door aangegrepen worden? Een beroemd theoloog heeft eens van de Open-

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 7,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 6 dollar per jaar.

Advertenties € 0,35 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

baring van Johannes gezegd: Zij is onder tranen geschreven en kan slechts onder tranen verstaan worden.

En dat geldt niet alleen van de Openbaring, maar ook van heel de Heilige Schrift. Dat geldt ook van de preken van ds. Kohlbrugge. Zij zijn uit de nood geboren. Ds. Kohlbrugge heeft het zelf gezegd, toen hij verklaarde, dat hij ze in grote nood van God ontvangen had en er daarom ook niets van terugnam. (...) Omdat deze preken uit zulke nood geboren zijn, kunnen zij ook slechts in soortelijke nood verstaan worden. Daarom heeft ds. Kohlbrugge ook eens enige mensen, die hem nieuwjaar kwamen wensen, voor het nieuwe jaar veel nood toegewenst.

In elk geval is het een eigenaardige wens. Maar het gaat er mee als met de zaligsprekingen in de Bergrede. Daar heet het immers ook: Zalig zijn die treuren, want zij zullen vertroost worden. En: Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid, want zij zullen verzadigd worden. Of, zoals een bekend prediker er eens aan toegevoegd heeft: Zalig zijn die heimwee hebben, want zij zullen thuis

komen. En zo zou ik er nog aan toe willen voegen: Zalig zijn die zich in nood bevinden, want zij zullen verlost worden.

In nood. Daar gaat het dan hoofdzakelijk om geestelijke nood, nood over de zonde, allereerst over uw eigen zonde. En vervolgens ook over de zonden van de uwen, van uw huisgezin, van uw gemeente, van uw volk. Ja, zalig zijt gij, wanneer gij u in zulke nood bevindt. Ja, hoe groter de nood, des te groter ook de zaligheid. En daarom nog één vraag: kent gij zulke nood? Kent gij ze niet, laat dit dan uw eerste nood en zorg zijn, dat gij ze nog niet kent en dat gij in zulke nood moogt geraken. En kent gij zulke nood, ja ligt gij er middenin en gaan de wateren u over het hoofd, wordt niet moedeloos! Uw Heiland heeft gezegd: Roep Mij aan in de dag der benauwdheid. Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eren!"

Hoe leest u Kohlbrugge? De preken van Kohlbrugge – ze zijn uit de nood geboren en ze worden in de nood verstaan.

Ds. J.M.J. Kieviet

waarmee alle dingen gedaan moeten worden. Of, beter gezegd, hij wijst op de gezindheid waarin deze dingen juist niet gedaan moeten worden. Niet met murmureren en tegenspreken.

Murmureren

Murmureren is een negatieve manier van spreken; een uiting van ontevredenheid. Soms gebeurt het min of meer bedekt; soms komt het ook meer en meer openbaar. In Joh. 7:12 lezen we van een gemompel dat er ontstond onder de schare. Er is een stuk ontevredenheid en daar geeft men uiting aan. In Hand. 6:1 wordt ons verteld dat er in de gemeente in Jeruzalem uitingen van ontevredenheid zijn over het feit dat alles bij het diakonale werk niet naar behoren gebeurt. Petrus vermaant de gelovigen dat ze gastvrijheid zullen betonen zonder murmureren (1 Pe. 4:9). Dus zonder een ontevreden gemopper in de zin van: Moet dat nu ook nog....

In 1 Cor. 10 noemt Paulus de zonden die door Israël bedreven werden tijdens de woestijnreis. Daaronder nam het murmureren wel een heel grote plaats in (vs. 10). Paulus noemt dat als laatste van een hele rij zonden. Maar dan geeft hij tevens aan dat juist dit murmureren leidde tot hun verderf. Murmurere - en die conclusie kunnen we trekken - is dan ook geen onschuldige zaak. Het is een verfoeilijk kwaad.

Dat dit kwaad een hoofdkwaad van Israël was blijkt ons overduidelijk als we de gegevens uit het Oude Testament eens naast elkaar leggen. Ze begonnen al te murmureren toen ze nog maar nauwelijks uit Egypte verlost waren. En als ze nog maar net het grote wonder van de doortocht door de Schelfzee hebben meegeemaakt, mopperen ze alweer. Gaat het over de manier waarop de Heere hen in de woestijn heeft onderhouden, dan blijkt alweer hun ontevredenheid. Nu eens zijn ze in opstand tegen de door God aan hen gegeven leiders. Dan weer zijn ze rechtstreeks in opstand tegen God Zelf. Maar het murmureren is vaak niet van de lucht. Het was inderdaad hun hoofdzonde. Een zonde die dan ook geleid heeft tot de ernstige straf, dat allen in de woestijn moesten sterven en niet binnen mochten gaan in het beloofde land. Zo ernstig taxeert de Heere dit kwaad.

PAULUS EN FILIPPENZEN-27

Doet alle dingen zonder murmureren en tegenspreken; opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de duisternis, voorhoudende het Woord des levens (Fil. 2:14-16a)

Paulus heeft er op aangedrongen dat de Filippenzen hun zaligheid zouden uitwerken, daarbij steunend op de belofte dat God in hen werkt. Op die heilige plicht borduurt de apostel in het vervolg voort. Opnieuw wijst hij op de plicht om bezig te zijn: Doet alle dingen - wees gedurig doende. Hij geeft bij die opdracht ook een stimulans: opdat gij moogt onberispelijk zijn...

Doet alle dingen

De opdracht is zeer omvangrijk, zelfs alles omvattend. Immers, wat bedoelt Paulus met 'alle dingen'? Ongetwijfeld doelt hij daarmee op de hele christenplicht, zoals die geopenbaard is in Gods Woord. Te denken valt hier aan alles wat hij al eerder

geschreven heeft in 1:27-2:11. Alles wat te maken heeft met het uitwerken van de zaligheid en dat dan ook nog op elk terrein waarop een mens verantwoordelijkheid draagt.

Verder is onder 'alle dingen' begrepen alles waarmee een mens reageert op Gods leiding en bestuur in zijn leven. Alle dingen zoals die ons overkomen doordat God ze op ons pad zendt in de uitoefening van Zijn soevereine wil. Hoe gedraagt een mens zich daaronder? Dat is mede bedoeld. Inderdaad, de opdracht is veelomvattend.

Maar hoe dient dat dan te gebeuren? Niet in de zin van: Nu ja, het moet nu eenmaal, dus moeten we het maar doen. En als het over het bestuur Gods gaat, ons daaraan niet onderwerpen in de geest van: Ik kan er toch niets aan veranderen en ik moet me er dan maar in schikken. Dat zou een gedwongen gewilligheid zijn, zonder dat er iets van ons hart en van ware liefde tot de Heere in spreekt. Maar zo moet het natuurlijk niet. Dat zou de dienst des Heeren onwaardig zijn. Paulus wijst dan ook op de gezindheid

Wat zit er achter dit murmureren? Niets anders dan ongelof. En ongelof is opstand tegen God. Hoewel de Heere in hun midden was, geloofden ze niet in Hem. Ze verdachten Hem ervan kwaad in de zin te hebben. Of ze dachten zo klein van Hem, dat ze er van uitgingen, dat Hij hun problemen niet zou kunnen oplossen. Al met al een buitengewoon ernstig kwaad.

Tegenspreken

Paulus gebruikt nog een ander woord, een soort synoniem voor murmureren. Hij doelt ermee op de redeneringen van ons verdorven verstand. In Matt. 15:19 is hetzelfde woord weergegeven met 'bedenkingen' en in 1 Cor. 3:20 met 'overleggingen'. In Luk. 5:21,22 lezen we dat de Farizeën met hun boze harten beginnen te redeneren en zo tot de conclusie komen dat Jezus een godslasteraar moet zijn, omdat Hij de zonden vergeeft.

Zo zijn het verdorven hart en het verduisterde verstand altijd bezig om het ongelof goed te praten. Zo redeneerde ook Israël: God heeft ons in de woestijn gebracht omdat Hij ons doden wil. Als ons verstand functioneert zonder ootmoed en zonder geloof, gaat het altijd tegen God in.

Welnu, Paulus houdt de Filippenzen voor, dat ze zich verre moeten houden van dit murmureren en tegenspreken. Altijd en overal. In elk levensverband. In het huwelijk, in het gezin, op school, op de werkplek, in de kerk. Hoe zou de wereld eruit zijn als elk zich aan dit vermaan van de Schrift zou houden? Hoe zou het er in de kerk uitzien, als hier serieus de hand aan gehouden werd?

Maar, zo leven is toch niet gemakkelijk? Paulus kan het wel voorschrijven en het mag dan ook zo de wil van de Heere zijn, maar wie is hiertoe bekwaam? Inderdaad, het gaat hier niet om een gemakkelijke taak. Het zal dan ook nooit kunnen zonder de genade van zelfverloochening en die van ootmoed. Zeker niet als we onder 'alle dingen' ook nog verstaan het soms onbegrijpelijke en ondoorgroendelijke van de leiding van de Heere in ons leven. Om dan echt te kunnen zeggen: Uw wil geschiede....

Mogelijk is de vervulling van deze opdracht dan ook alleen als we echt

verstaan en mogen geloven wat Paulus in vs. 13 heeft gezegd, namelijk dat God in de Zijnen werkt het willen en het werken.

Met deze aansporing had Paulus kunnen volstaan. Hij doet dat echter niet. Hij geeft een krachtig motief om zonder murmureren en zonder tegenspreken alle dingen te doen. Opdat gij moogt...

Grootse roeping

De Filippenzen staan midden in een gebroken wereld. Een wereld die in grote nood is en waarin mensen in dikke duisternis rond dolen om straks ook nog verloren te gaan. Daarin staan ze. Kunnen ze tegenover dat alles onverschillig blijven? Of hebben ze hierin een taak? Ja, ze hebben de dure taak en de hoge roeping om in deze wereld getuigenis te geven van de grote genade Gods, geopenbaard in het Woord des levens. Maar die taak zullen ze alleen maar geloofwaardig kunnen uitrichten als ze zonder murmureren en tegenspreken leven. Dat wil zeggen: Precies anders dan die wereld doet, want die uit zich vaak juist wel in murmureren en tegenspreken.

Er zitten aan het geven van dit getuigenis vijf aspecten. We bezien ze in het kort.

1. De bringers van dit getuigenis dienen onberispelijk, oprecht en onstraffelijk te zijn. Paulus gebruikt drie woorden, die veel overeenkomst met elkaar hebben. Hij bedoelt dat hun leven er op nagelijken moet kunnen worden en dat niemand dan een vuile vinger op hen zal moeten kunnen leggen. Zoiets als wat van Zacharias en Elisabeth gezegd wordt in Luk. 1:6. We lezen het ook van Daniël, die onkreukbaar was in zijn doen en laten.

Om een illustratie te gebruiken: Denk aan een bruid, die een prachtige witte jurk draagt. Maar op het laatste moment, vlak voordat de plechtigheden zullen gaan beginnen, krijgt ze een smerige vlek op die jurk. Verreweg het grootste oppervlak van haar jurk is nog smetteloos wit. Maar wat gebeurt? Die ene vlek trekt aller aandacht en die verknoeit alles. Het oog wordt namelijk altijd naar het onvolmaakte getrokken en op grond daarvan wordt al het andere mede

veroordeeld. Wat die ene vlek zou kunnen zijn? Misschien wel zoiets als murmureren en tegenspreken.

2. De plaats waar dit getuigenis gegeven moet worden is temidden van een krom en verdraaid geslacht. Zo zien de inwoners van de wereld er dus uit. Dit is Gods taxatie. Allen, die buiten Christus voortleven naar het goedgevoelen van hun eigen hart zijn krom en verdraaid. Want Gods wet wordt verbroken en daardoor is heel hun leven ontregeld en daarom voor God verdoemelijk. Is het zo erg? Ja, zo erg is het. En temidden van die werkelijkheid leeft de christen.

Hoe moet hij zich daar gedragen? Zich uit die wereld terugtrekken? Het kloosterideaal volgen, zoals vaak is gepropageerd? Of zich zoveel mogelijk aanpassen en gelijke tred met de wereld houden, zoals weer door anderen is gedaan? Nee, zich gedragen zoals ze werkelijk zijn. Als mensen, die door genade anders gemaakt zijn. Als mensen, die een beter vaderland hebben leren zoeken. En intussen midden in die werkelijkheid staan en zich daar onbesmet bewaren in de vreze Gods.

3. Het beeld dat voor dit getuigenis gebruikt wordt is dat van lichten die schijnen in de duisternis. Dat kromme en verdraaide geslacht woont in de duisternis. Een duisternis die niemand ooit zal kunnen verdrijven. Maar God heeft Zijn volk in die duisternis geplaatst opdat zij daar lichtdragers zouden zijn. Licht en duisternis zijn echter elkaars tegengestelden. Daarom kan een christen pas echt lichtdrager zijn als hij tegengesteld is aan de duisternis. Dus geheel anders is.

Een groot voorrecht is het als de Heere een mens wil gebruiken om op het pad van anderen licht te laten schijnen. Die roeping hebben Christus' discipelen. Gij zijt het licht der wereld, zei Hij. Niet dat ze dat licht van en in zichzelf hebben. Ze hebben het alleen wanneer ze uit Hem leven, die van Zichzelf heeft gezegd: Ik ben het Licht der wereld. Als ze uit Hem bediend worden stelt Hij hen ook in staat aan anderen te laten zien, wat Gods genade van zondaren maakt.

4. De activiteit in dit getuigenis wordt omschreven met de woorden 'voorhoudende het Woord des levens'. Met dat Woord des levens wordt natuurlijk niets anders bedoeld dan het Evangelie van Christus. Dat Evangelie moet worden voorgehouden. In dat Evangelie schijnt het Licht. Aan dat Evangelie moet de christen zich vasthouden en vanuit zijn eigen verbondenheid eraan dient hij het anderen ook voor te stellen. Zo alleen kan hij zelf staande blijven en zo alleen kan hij in zijn omgeving zegen verspreiden.

Laat het dan maar zichtbaar worden in woord en wandel dat God in Christus voor het ware leven heeft gezorgd en dat het daardoor alleen is als een verloren zondaren leven mag. Heeft dit kromme en verdraaide geslacht, dat midden in de duisternis leeft, niet juist aan zo'n boodschap behoefte? En wie zal die boodschap verkondigen als Christus' discipelen het niet doen?

5. Wie dat getuigenis te geven hebben zijn de kinderen Gods. Dat

heeft Gods genade van de Filippenzen gemaakt. Kinderen Gods zijn ze. Niet door geboorte. Zelfs niet krachtens het verbond. Maar door de waarachtige wedergeboorte. En zij alleen zijn in staat dit getuigenis te geven. Mensen, die zelf getrokken zijn uit de duisternis en overgebracht zijn in het rijk van Gods licht kunnen het Woord des levens echt voorhouden in de gezindheid: Kom ga met ons en doe als wij...

Hier confronteert Paulus ons nog eens met de standaard die geldt voor al Gods kinderen. Ze dragen de familienaam. Ze behoren bij Gods huisgezin. God is hun Vader; Christus is hun oudste Broeder. Laten ze nu ook de familietrekken vertonen. De trek van heiligheid bijvoorbeeld. Zo zullen ze zijn wat ze behoren te zijn. Zo zal hun getuigenis ook geloofwaardig zijn. Zo zullen ze in hun leven God de eer toebrengen.

ds. P. den Butter

aan de genade des Heeren in Christus. Tevens ligt de belofte van het werk van de Heilige Geest verankerd in het leven en staat onuitwisbaar in Gods Woord. Vandaar dat dit gebed telkens uitgesproken mag worden. Het is ook de begeerte van het hart om dit te doen. Bidden we mee? Het doel daarvan is dat de bezwaarde en verslagen harten gespijzigd en gelaafd worden met Christus' waarachtig lichaam en bloed, ja met Hem waarachtig God en mens, het enige hemelse brood en dat geschiedt door de kracht van de Heilige Geest. Welk een wetenschap! Welk een zekerheid! Welk een genade! Er is levensvoeding en levenssterking door Jezus Christus. Hij heeft het ook gezegd: Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed waarlijk drank. Die mijn vlees eet en Mijn bloed drinkt, die blijft in Mij en Ik in hem, Joh. 6:55 en 56. Door die genade ligt het leven gefundeerd in de Heilige Schrift. Van Paulus lezen we: Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. Maar laten we ons bewust zijn dat er meer is. Aan het gebed wordt toegevoegd: en dat wij niet meer in onze zonden leven, maar Hij in ons en wij in Hem leven. Door de ingeplante vreze des Heeren ontstaat er de begeerte om de wil des Heeren te doen en in Zijn wegen te gaan. Het kennen van de Heere, de zelfkennis en het leven in de wereld, leidt tot het gebed om in een nieuw godzalig leven te wandelen. En de vraag blijft om toename van dit leven, om de versterking ervan. De liefde tot de Heere drijft er toe. Want de gemeenschap met de Heere en het leven door de Heere werkt het haten en vlieden van de zonde, het beleven van de waarachtige bekering. De afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. De beleving blijft totdat eenmaal de Heere alles in allen zal zijn. Waarin dit blijkt vinden we in zondag 33 van de catechismus. Zondeloos en smetteloos. Volmaakt voor de Heere en eeuwig met de Heere. Is er het vragen om de Heilige Geest? En dan steeds? Ook als het avondmaal is? Werkt de Heilige Geest in ons? Levensvragen voor u en mij!

Ds. M.C. Tanis.

VRAGEN OM DE HEILIGE GEEST

De noodzaak van de Heilige Geest maakt niet lijdelijk. Wie dit meent leest het Woord des Heeren niet goed. De onmisbaarheid van de Heilige Geest wordt duidelijk aangegeven. De staat en toestand van de mens kan niets doen tot zijn zaligheid. Door de genade van de Heere in Christus is er de Heilige Geest en Hij werkt in de zondaar tot eer van de Heere en tot zegen van het menselijke leven. Groot en rijk is het dat er om het werk van de Heilige Geest gebeden mag worden. De Heere geeft in Zijn Woord daartoe permissie. Hij spreekt waarom en waarvoor gevraagd moet worden. Voor de avondmaalganger is het gebed noodzakelijk. Wat in het avondmaalur gebeden dient te worden vinden we in het formulier, namelijk het gebed om de Heilige Geest. Wij moeten niet menen dat we met de viering van het avondmaal klaar zijn. Hoe gemakkelijk kan er avondmaal gevierd worden. Op huisbezoek kan de noodzaak van aangaan benadrukt worden, maar de vrucht van het avondmaal mag niet

onbesproken blijven. Alleen door de werking van de Heilige Geest zal het avondmaal tot zegen zijn. Vandaar dat het gebed tot de Heilige Geest nodig is. Ik hoop dat de onmisbaarheid van de Geesteswerking leeft. Wanneer dit zo is, dan leven we bij wat in het formulier staat. We lezen: Wilt U door Uw Heilige Geest bewerken, dat wij ons met een waarachtig vertrouwen aan Uw Zoon Jezus Christus hoe langer hoe meer overgeven. Tot het overgeven aan Jezus Christus kunnen we alleen komen door de werking van de Heilige Geest. En dat met waarachtig vertrouwen. Dit nu geschiedt procesmatig. Door de gelovige wordt dit verstaan en begeerd. Vandaar het hoe langer hoe meer. Wie nu zo spreekt bezit het geestelijk leven. Maar heeft ook zelfkennis. Men bezit een bezwaard en verslagen hart. Het bewaard zijn ziet op de last van de zonde en het verslagen zijn op de dreiging van Gods oordeel. Die werkelijkheid zou moeten leiden tot het zich onttrekken van de Heere. Maar men heeft ook kennis

BRIEVEN AAN OUDERS (14)

Het staat er uitdrukkelijk: "hoort naar Israël, uw vader". Daar in de sterfkamer van vader Jakob is niet Jakob aan het woord, maar Israël, de nieuwe mens, vrucht van het geboren worden door Woord en Geest.

Vader Jakob heeft zijn zonen, twaalf in getal, ontboden. Weldra zal hij het tijdelijke met het eeuwige verwisselen. Vóór dit geschiedt, wordt hij profeet én priester.

Graag stel ik het mij zo voor: één voor één naderen de zonen tot het bed van hun vader, en knielen daar neer. Dan wordt een gezegende hand opgelegd, en spreekt Israël door de Geest verlicht profetische woorden.

Als vader begeer ik zo te mogen heengaan. Ik bedoel dan: zegenend mijn kinderen.

U ook, vaders, moeders? Doch de Heere weet wat goed is. Ook het laatste van mijn aardse leven gebeurt "naar de altoos wijze raad van de Heere". Ik hoef het ook niet op het laatste te laten aankomen.

11 Zonen hebben aangehoord daar in die sterfkamer de profetie betreffende Juda: "Juda, gij zijt het". Silo zal komen, de Messias, de Beloofde. De Heere zal Zijn belofte vervullen, want Hij houdt getrouw Zijn woord.

Er is nog iets dat opzien baart. Dat is Jakobs uitroep: "op Uw zaligheid wacht ik, Heere!" Die woorden spreekt hij na zijn profetie over zijn zoon Dan. Jakob heeft gesproken van Dan's slangenaard. Op dat moment kijkt hij als in een spiegel. Hij ziet zichzelf, neen – niet als Israël, doch als Jakob – hienlichter, bedrieger. O wat heeft hij op gemene wijze zijn vader bedrogen! Hoe listig heeft hij de eerstgeboortezegen verkregen! Jakob wordt geplaatst voor zijn zonden, zijn slangenaard. Kunt u daarom begrijpen dat hij uitroept: "op Uw zaligheid wacht ik, HEERE!"?

U zegt: hij is toch kind van God? Hij kan als begenadigde toch sterven? Heeft hij niet een Bethel gehad, en wat nog meer is: ook een Pniël? Doch u hoort vader Jakob niet zeggen: "kinderen, toen en toen". O neen – we hoeven Gods daden in het verleden niet weg te werpen. Doch je kunt de eeuwigheid niet aandoen met wat geweest is. Er is als het sterven komt stervensgenade nodig. Jakob moet het hebben in dit uur van boven, van de zaligheid, het heil, de verlossing, die de HEERE, de Verbondsgod, zou bereiden in Christus Jezus. De

Zalmaker Die de zaligheid voor een arm, verloren mensenkind volkomen heeft verworven. Dat heeft God Zijn Zoon gekost, en dat heeft de Heere Jezus Zijn bloed en Zijn leven gekost.

Hier is temidden van zijn kinderen Israël aan het woord, de nieuwe mens die al zijn zaligheid van boven verwacht. Hoe rijk is het als een vader, een moeder zo temidden van de kinderen heengaat.

Ik zeg u: welk een getuigenis is dat!

Ik denk als kind vergeet je dat nooit.

Ds. P.v.Z.

UITNODIGING

1978 - 2003

Met dankbaarheid aan de HEERE deelt het bestuur van de Stichting ter bevordering van het Evangelisatiewerk in Oost-Vlaanderen u mee dat br. H. Bor mag gedenken dat hij 9 augustus 1978 in Zaamslag werd bevestigd tot ouderling met bijzondere opdracht. Onder Gods zegen heeft hij de afgelopen 25 jaren als evangelist in de Belgische stad Gent die opdracht mogen vervullen.

In verband hiermee zal er D.V. vrijdag 3 oktober 2003 een herdenkingsdienst worden gehouden in het kerkgebouw van de Christelijke Gereformeerde Kerk, Voordijk 247 te Barendrecht. De aanvang is om 19.30 uur

Na de dienst zal er in de vergaderzaal gelegenheid zijn de familie Bor te feliciteren.

Voor zowel de herdenkingsdienst als de receptie nodigt het bestuur u bij deze hartelijk uit. Uw aanwezigheid wordt bijzonder op prijs gesteld.

Ter gelegenheid van dit 25-jarig jubileum wordt een boek uitgegeven: "Werp uw brood uit op het water". Dit boek is een bundeling van artikelen die eerder gepubliceerd zijn en een groot aantal nieuwe bijdragen waarin alle facetten van het evangelisatiewerk in Gent en daarbuiten aan de orde komen. Dit boek is op deze avond te verkrijgen voor de speciale prijs van € 10,-

Namens het bestuur,

Ds. A. van de Weerd, voorzitter

Th. Heystek, secretaris

PERSBERICHT

Een leesbare brief

- Gods hart spreekt
- Jouw stem doet mee
- Gods stem gehoord?

D.V. zaterdag 18 oktober 2003 organiseert het Landelijk Contact Jeugdverenigingen Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) haar Jeugdappèl +16 op de bekende locatie in Soest. (Tegenwoordig heet het Spleasure Centrum in plaats van Aqua Indoor; Dalweg 181)

In de drie genoemde deelthema's zullen respectievelijk ds. P.D.J. Buijs, Ev. Theo Visser en Ds. G. Bouw de aanwezige jongeren toespreken en met hen dieper ingaan op het thema. Je wordt niet alleen toegesproken, tussen de eerste twee thema's in is er ruimte om jouw gedachten over getuigen naar voren te brengen door te reageren op de vragen die Theo Visser aan je stelt.

Overige ingrediënten van dit afwisselende Jeugdappèl zijn: samen zingen, bekendmaking eindbedrag van de actie 'Ontmoeting Onderweg', Bijdrage van JV Timotheüs uit Broeksterwoude (Andreas), met verrassing voor iedereen.

We hopen op en bidden om een gezegende dag, waarop we zullen horen van God die ook jongeren in deze tijd wil gebruiken en wil leren door Zijn Woord en Geest.

Wij nodigen iedereen van harte uit tot het bijwonen van deze jongerenbijeenkomst. De dag begint om 10.15 uur en 's middags om 13.30 uur. Vooraf en in de pauze is er gelegenheid tot ontmoeting en het bezoeken van een informatiemarkt.

Commissie Jeugdappèl +16 LCJ

Voor inlichtingen: Maarten van Middelkoop, jeugdwerkadviser LCJ
tel. 0184-417828, e-mail: info@lcj.nl

BOEKBESPREKINGEN

Kernteksten uit 2 Kronieken, drs. J.E. de Groot, 86 blz., € 8,50, Uitgeverij De Groot Goudriaan- Kampen. Dit boekje verschijnt in de serie Schriftwerk, handreiking voor persoonlijke meditatie en gemeenschappelijke Bijbelstudie. De belangrijkste koningen van Juda worden behandeld: Salomo, Rehabeam, Asa, Josafat, Joram, Joas, Hizkia, Manasse, Josia en Zedekia. De auteur is hervormd predikant te Ede. De kroniekschrijver gaat na of en hoe de koningen de Heere dienden. Alles roept om de komst van Christus, Die is gekomen in de volheid des tijds. Dit boekje kan zeker diensten bewijzen bij het bestuderen van diverse koningen van Juda. Elk onderdeel is voorzien van gespreksvragen.

C.H. Spurgeon, Strijd tegen de satan, 120 blz., € 6,75, Uitgeverij P. Boekhout, Hertenkamp 7, 4691 RJ Tholen.

Het boekje is deel 23 uit de serie die aan het verschijnen is. Drs. Agatha de Leeuw heeft een zevental preken nieuw uit het Engels vertaald: Strijd tegen satan, Mattheüs 4:11. Verblind door de satan, 2 Korinthe 4:4a. Hoe satan de gelovigen observeert, Job 1:8. Overwinning over de satan, Openbaring 12:11. De briesende leeuw, 1 Petrus 5:8,9. Satans tegen-

stand, 1 Thessalonicensen 2:18. Satan uitgedreven door de sterkere, Lukas 11:21 t/m 26. De stijl van Spurgeon is duidelijk herkenbaar in deze preken. Er staan veel behartenswaardige dingen in. Liefhebbers van de preken van Spurgeon zullen ook deze preken zeker willen lezen. Op blz. 94 en 95 wordt geschreven over het aangevochten worden met de zonde tegen de Heilige Geest. Spurgeon stelt terecht dat wie berouw heeft over deze zonde, deze zonde niet heeft gedaan, want die zonde geeft voor altijd hardheid van hart. "Zolang iemand enige teerheid van geweten bezit en enige zachtheid van geest, heeft hij de Heilige Geest niet dusdanig verloochend dat die hem zal verlaten. Het mag wezen dat u het slachtoffer bent van godslasterlijke gedachten. Op dit ogenblik, nu u hier zit, komen er stortvloed van helse smerigheden in uw gedachten. Verbaas u hier niet over. Sommigen van ons, die ons verblijden in heiligheid en die oprecht van hart zijn, worden van tijd tot tijd zwaar beproefd door gedachten die nooit in onze harten gevonden zouden worden, maar die erin werden gespoten. Het waren ideeën uit de hel, niet uit onze harten. Het waren gedachten die wij haatten en verafschuwden, maar die in onze gedachten geworpen werden, om er ons mee lastig te vallen en om het ons moeilijk te maken. Satan mag het u moeilijk maken, net als hij dit het kind deed dat tot Jezus gebracht werd, van wie wij lezen dat terwijl hij kwam, de duivel hem op de grond wierp en hem verscheurde. Maar komt u toch maar, want al waren er zeven duivelen in u, dan zou Jezus nog de zondaar die tot

Hem kwam, niet wegsturen. Zelfs al zou u ervan overtuigd wezen dat u de onvergeeflijke zonde gedaan zou hebben, durf dan nog maar te vertrouwen op Jezus. En wanneer u dat doet, dan garandeer ik u dat er een vreugde en een vrede zullen zijn in het geloof waarmee u het van de duivel zult winnen."

L.J. van Vaalen, De stem in de woestijn, 115 blz., € 7, Uitgeverij P. Boekhout, Langeweg 52, Scherpenisse.

Het boek handelt over de evangelist Duncan Matheson. Hij leefde van 1824- 1869. Hij wordt wel de Schotse Spurgeon genoemd. Vele mensen heeft hij mogen bereiken. Hij heeft gewerkt aan het oorlogsfront (De Krim), op markten en in straten. Hij getuigde op een bewogen wijze van de opzoekende liefde van de Zaligmaker tot verloren zondaren. Bron voor het boekje is 'Life and Labours of Duncan Matheson' geschreven door John Macpherson, predikant in Dundee. De titel is ontleend aan Jesaja 40: 3 en 4. De inhoud van de prediking van Matheson wordt kort omschreven op blz. 49: "U bent verloren. Er is voorzien in een Zaligmaker. Het is uw plicht om Hem aan te nemen." Op blz. 82 lezen wij: "Het is nodig dat de kwaal grondig wordt ontdekt, niet als voorwaarde om tot Christus te komen; maar opdat de zondaar zal verstaan waarom hij moet komen en hoe hopeloos alles aan zijn kant is." Op blz. 95 wordt ons verhaald van een man die Matheson bitter haatte, hij vloekte Matheson, maar op hetzelfde ogenblik viel hij dood neer, met de vloek nog op de lippen. Wie kennis wil nemen van het werk en het leven van Matheson kan in dit boek terecht.

10 jaar actief in China Jubileum jaar (1993-2003)

Toch zijn er tot op vandaag grootte delen van China, waar het evangelie nog niet is verkondigd.

Onze opdracht is nog niet voltooid. De Heere zal Zijn gemeente vergaderen ' Uit alle natieën en geslachten, volken en talen'.

**Steun de lijdende kerk in China en maak uw jubileumgift over op
Giro 320666**

Info secretariaat: Kerkewijk 158, 3905 JJ Veenendaal

Voor info bel:

0416 - 692 787
of
0341 - 425 712

**Reformatische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echteparen**

**gereformeerde
BIJBELSTICHTING**

Postbus 168, 4140 AD Leerdam
Telefoon (0345) 61 01 55 • gbsinfo@rdnet.nl

Psalmboeken met formulieren

P20	75 x 113 mm, kunstleer, kleursnee	€ 6,50
P21	86 x 124 mm, kunstleer, kleursnee	€ 8,40
P22	86 x 124 mm, leer, goudsnee	€ 11,50
P23	103 x 155 mm, kunstleer, kleursnee	€ 10,50
P25	135 x 210 mm, kunstleer, kleursnee	€ 18,-
P26	185 x 280 mm, kunstleer, kleursnee	€ 25,-

P20, P21 en P25 ook verkrijgbaar met de psalmen van Datheen (code P20d, P21d en P25d)

Bijbels in diverse talen

DU3	Duitse zakbijbel 108 x 168 mm landkaartjes, Luthervertaling	€ 25,50
DU7	Duitse bijbel 110 x 170 mm, Luthervertaling	€ 9,-
E0	Engelse verspreidbijbel, King James Version, 95 x 140 mm	€ 4,75
E1	Engelse schoolbijbel, King James Version, 95 x 140 mm	€ 6,-
E2	Engelse schoolbijbel met psalmen, 95 x 140 mm	€ 11,-
E3	Engelse schoolbijbel met kleurenplaten uit het land van de Bijbel	€ 11,-
F1	Frans bijbel, Louis Segondvertaling, 130 x 200 mm	€ 8,40

Tweeërlei weg.

1 WELGELUKZALIG is de man, die niet wandelt in den raad der goddelozen, noch staat

Letterbeeld GLBOT / GLBNT

Albums en plaatjes

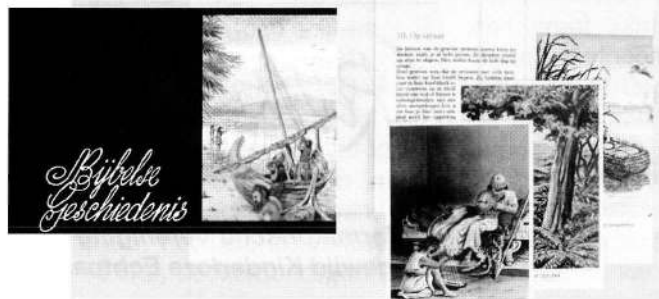
Serie Bijbelse geschiedenis

ALB0/PL0	Vanaf de Schepping tot de list van de Gibeonieten
ALB1/PL1	Richteren, Koningen en Profeten
ALB2/PL2	Nieuwe Testament 1
ALB3/PL3	Nieuwe Testament 2

Serie Uit het land van de Bijbel

ALBA/PLA	Wonen, werken en eredienst van Israël
ALBB/PLB	Bloemen en Planten in Israël
ALBC/PLC	Dieren in de Bijbel
ALBD/PLD	Voorwerpen in de Bijbel

Album en plaatjes zijn afzonderlijk verkrijgbaar.
Een album kost € 2,50 en een set plaatjes ook.

Bijbels

Bijbels zonder psalmen en formulieren

G20	zwart, kunstleer, 185 x 280 mm	€ 30,50
M20	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm	€ 27,-
M20G	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm, goudsnee	€ 30,50
K20	zwart, kunstleer, 135 x 210 mm	€ 24,-

Bijbels met psalmen en formulieren

K21	zwart, kunstleer, 135 x 210 mm	€ 36,-
M21	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm	€ 40,-
M21G	zwart, kunstleer, 156 x 236 mm, goudsnee	€ 44,-

Grote letterbijbel 215 x 300 mm

Voor mensen met een minder goed gezichtsvermogen

GLBOT	Oude Testament in 4 delen	€ 70,-
GLBNT	Nieuwe Testament in 2 delen	€ 27,-

School/handbijbel 105 x 155 mm, met tien landkaartjes

S20	kunstleer, zonder psalmen en formulieren	€ 13,-
S21	kunstleer, met psalmen en formulieren	€ 15,50

Verspreidbijbel 105 x 155 mm

V34	soepele kunststof band, zonder psalmen en formulieren	€ 8,-
V36	soepele kunststof band, met psalmen en formulieren	€ 10,-

D/H-zakbijbel 85 x 125 mm / 105 x 155 mm, met psalmen en formulieren

D31/H31	kunstleer, kleursnee	€ 25,50 / 31,-
D32/H32	leer, goudsnee	€ 44,- / 50,-
D33/H33	kunstleer, kleursnee, duimgrepen	€ 48,50 / 55,50
D34/H34	leer, goudsnee, duimgrepen	€ 67,50 / 76,50
D35/H35	leer, goudsnee, duimgrepen, rits	€ 81,- / 95,-

Ook verkrijgbaar met de psalmen van Datheen, dezelfde prijs.

Boeken

BK9	Ds. E. Venema - Op reis naar de eeuwigheid, gebonden, 141 blz.	€ 6,80
BK10	Het Blijvende Woord deel II, geb. 250 blz.	€ 19,-
BK11	J. van Reenen - Willem de Bijbelverspreider (vanaf 12 jaar) gebonden, 123 blz.	€ 6,60
BK12	M. Schalk-Meijering - Roemeense jongens in vrijheid (vanaf 9 jaar) gebonden, 79 blz.	€ 5,45
BK13	G. Vogelaar-van Mourik - De gevonden schat (vanaf 8 jaar) gebonden, 77 blz.	€ 4,75
BK14	G. Vogelaar-van Mourik - Jef uit de Dwarsstraat (vanaf 8 jaar) gebonden, 92 blz.	€ 4,75
BK18	G. Vogelaar-van Mourik - Het geschenk van Jef (vanaf 8 jaar) gebonden, 124 blz.	€ 4,75
BK19	M.H. Karels-Mecuse - De verdwenen verrekijker (vanaf 9 jaar) gebonden, 76 blz.	€ 5,-
BK20	J. van Reenen - Joris de kathedraalbouwer (vanaf 12 jaar) gebonden, 120 blz.	€ 6,10
BK21	Ds. E. Venema - Christinne op reis naar de eeuwigheid gebonden, 126 blz.	€ 6,80
BK22	M. Schalk-Meijering - Een groot wonder in een klein bergdorp, (vanaf 6 jaar) gebonden, 56 blz.	€ 4,05
BK23	Een lamp voor de voet - korte stukjes en gedichten over de Bijbel, Paperback, 64 blz.	€ 3,85
BK24	A. Vogelaar-v. Amersfoort - Een schot door het raam (vanaf 10 jaar) gebonden, 108 blz.	€ 5,90
BK25	G.W. v. Leeuwen-v.Haafden - Naar Huis (vanaf 7 jaar) gebonden, 83 blz.	€ 5,20
BK26	G. Vogelaar-van Mourik - Onmogelijk bij de mensen (vanaf 8 jaar) gebonden, 109 blz.	€ 4,75
BK27	A. Vogelaar-van Amersfoort - Ik heb geen huis meer (vanaf 10 jaar) gebonden, 109 blz. (vervolg BK24)	€ 5,90
BK28	Ds. A. Vlietstra - Het Woord Gods in onze Geloofsbelijdenis Toelichting op art. 2 t/m 7 van de Ned. Geloofsbelijdenis, geb. 144 blz.	€ 9,-
BK29	A. Vogelaar-van Amersfoort - Kruispunten (vervolg op BK27) gebonden, 104 blz.	€ 6,25
BK30	C. Visser-Sluis - Giovanni (vanaf 12 jaar) gebonden, 96 blz.	€ 6,25

Bestellingen boven € 18,- worden portvrij geleverd.
Beneden de € 18,- wordt porto in rekening gebracht!